

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 407/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 13, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/22/2018 z 27. septembra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo/93/2019 z 26. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. októbra 2020 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté rozhodnutia zrušiť, vrátiť vec Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 4C/156/2011-324 z 11. októbra 2013 uložil sťažovateľom povinnosť solidárne zaplatiť žalobcovi 3 527,25 eur s príslušenstvom, ako aj náhradu trov konania. Považoval nepochybne za preukázané, že medzi žalobcom ako zhotoviteľom a sťažovateľmi ako objednávateľmi vznikol občianskoprávny vzťah založený zmluvou o dielo podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá bola uzatvorená konkludentnou formou v apríli 2010. Jej predmetom bolo vykonanie sadových úprav okolia rodinného domu sťažovateľov a práce súvisiace s úpravou terénu, budovaním chodníka,

závlahového systému a s výsadbou. Dielo bolo realizované od 10. júna 2010 do 12. augusta 2010. Sporným bolo, akú cenu za dielo si účastníci medzi sebou dohodli, či táto bola dohodnutá v sume 20 000 eur, resp. 20 500 eur, alebo v sume 24 248,48 eur. Okresný súd uzavrel, že cena za dielo bola dohodnutá podľa predbežného rozpočtu vo výške 24 248,48 eur, následne vyúčtovaná v konečnej sume 23 527,25 eur po odsúhlasení zoznamu rastlín so sťažovateľkou 2 v októbri 2010. Sťažovatelia uhradili žalobcovi v splátkach len sumu 20 000 eur, žalobca mal preto právo na zaplatenie rozdielu vo výške žalovanej sumy 3 527,25 eur.

3. Krajský súd na odvolanie sťažovateľov rozsudkom č. k. 10Co/180/2014 z 22. októbra 2014 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že zaviazal sťažovateľov, aby solidárne uhradili žalobcovi sumu 500 eur spolu s príslušenstvom. Vo zvyšku návrh žalobcu zamietol. Krajský súd vychádzal z názoru, podľa ktorého cena diela bola určená odhadom v zmysle § 636 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo výške 20 000 eur a žalobca porušil svoju povinnosť oznámiť sťažovateľom podstatné prekročenie odhadovanej ceny diela, v dôsledku čoho nemá nárok na doplatenie rozdielu v cene. Prisúdenú sumu 500 eur sťažovatelia uznali.

4. Na dovolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3Cdo/92/2017 z 11. októbra 2017 rozhodol, že dovolanie v časti smerujúcej proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým bol rozsudok okresného súdu zmenený tak, že sťažovatelia sú povinní solidárne zaplatiť žalobcovi 500 eur s príslušenstvom, odmieta. V ostatnej časti napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie. Najvyšší súd konštatoval, že krajský súd dostatočne neodôvodnil a neobjasnil, z akých dôvodov považoval za preukázané, že medzi účastníkmi zmluvy o dielo došlo k dojednaniu ceny diela odhadom, ani neobjasnil, na základe čoho dospel k záveru, že nebolo možné určiť presný predmet diela ako predpoklad pre určenie ceny odhadom.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) potvrdil rozsudok okresného súdu v časti výroku o povinnosti žalovaných solidárne zaplatiť žalobcovi sumu 3 027,25 eur s príslušenstvom. Dôvodil záväznosťou právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý nesúhlasil s tým, že by cena diela mala byť v súdnej veci určená odhadom. Krajský súd tak opakovane vykonal odvolací prieskum v rozsahu sťažovateľmi namietaných argumentov v odvolaní a po zhodnotení všetkých skutkových súvislostí plynúcich z vykonaného dokazovania vyhodnotil odvolanie sťažovateľov ako nedôvodné. Podľa názoru krajského súdu listinnému dôkazu vyhotovenému sťažovateľom 1 (potvrzuje v ňom tzv. celkovú cenu za záhradu, realizované platby k 30. augustu 2010) treba pripisovať dôkaznú silu zásadného významu. Bezpochyby predmetnú listinu vyhotovil sťažovateľ 1, ním uvádzané údaje, či už časové, matematické, bezprostredne súvisia s vykonaním diela, s realizovanými platbami za dielo, prípadne aj zostávajúcou finančnou povinnosťou doplatenia. Žiadne odvolacie argumenty sťažovateľov nenarušili vecnú správnosť záverov okresného súdu, pretože podľa záveru krajského súdu všetky podstatné vecné otázky v dôvodoch rozhodnutia okresný súd zodpovedal v zákonomnom vecnom rámci.

6. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového priadku (ďalej len „CSP“). Prípustnosť dovolania videli v tom, že v danom prípade bola rozhodujúcou právnou otázkou posúdenia, či bola cena diela dohodnutá pevnou sumou, rozpočtom alebo odhadom a z odôvodnení právnych záverov súdov síce vyplýval názor, ku ktorému sa priklonili, ale riadne ho nepreukázali, iba sa arbitrárne priklonili k tvrdeniam žalobcu. Vytýkali

postup krajského súdu, ktorý napriek tomu, že disponoval rovnakými dôkazmi ako v predchádzajúcom konaní, dospel k úplne odlišným vyhodnoteniam týchto dôkazov. Rozhodnutie krajského súdu označili len za jeho svojvoľný úsudok a z tohto dôvodu ho považujú za zmätočné a nepreskúmateľné. Uviedli, že pokiaľ nebolo možné z predložených dôkazov určiť výšku ceny diela, mal súd postupovať v zmysle § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu. Práve z tohto dôvodu viackrát navrhovali, aby výšku ceny určil znalecký posudok, ale súdy považovali tento dôkaz za nadbytočný. Tvrdili, že v danom prípade došlo k nesprávnej aplikácii právneho predpisu (Občianskeho zákonníka), ako aj ústavne neakceptovateľnému hodnoteniu dôkazu.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol. Ku kvalite odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu podotkol, že hoci dovolací súd zrušil (prvé) rozhodnutie krajského súdu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, dotkol sa aj (v nadväznosti na nedostačujúce vysvetlenie zmeňujúceho rozhodnutia) otázky aplikácie § 634 ods. 1 a § 636 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Kľúčovým pre opätovné posúdenie odvolania sa pre krajský súd stalo to, že dovolací súd nesúhlasil s jeho názorom, že by cena diela mala byť určená v súdnej veci odhadom. Prehodnotením odvolacích námietok a opätovným posúdením už vykonaného dokazovania dospel krajský súd k záveru, že sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a posúdil, že odplata za skutočne realizované práce na diele bola dojednaná medzi účastníkmi rozpočtom. Svoje presvedčenie zdôvodnil na seba nadväzujúcimi dôkazmi, spočívajúcimi predovšetkým v mailovej komunikácii prebiehajúcej medzi žalobcom a sťažovateľkou 2 ešte v apríli 2010, kde v prílohovej časti tejto komunikácie bol aj predbežný rozpočet na sadové úpravy okolia rodinného domu. Najvyšší súd tak uzavrel, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je nepreskúmateľný. K dovolacej námietke o odlišnom vyhodnutí dôkazov najvyšší súd uviedol, že v prejednávanej veci nešlo o odchýlenie sa od skutkového stavu zisteného okresným súdom, *„keď práve naopak odvolací súd sa vychádzajúc z právnych a vecných úvah dovolacieho súdu, po opakovanom odvolacom prieskume v rozsahu sťažovateľmi namietaných argumentov v odvolaní a po zhodnutí všetkých skutkových súvislostí plynúcich z vykonaného dokazovania, stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutie potvrdil“*. Námietky nenariadenia znaleckého dokazovania a nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšší súd vyhodnotil ako nespádajúce pod dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

III.

Argumentácia sťažovateľov

8. Sťažovatelia rovnako ako v dovolaní dôvodila, že pokiaľ nebolo možné z predložených dôkazov určiť výšku ceny diela, mal krajský súd postupovať podľa § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na ten účel sťažovatelia navrhovali znalecké dokazovanie, avšak súdy tento dôkaz považovali za nadbytočný a arbitrárne sa priklonili k dôkazmi nepodloženým tvrdeniam žalobcu. Krajský súd nereagoval na zásadnú a relevantnú námietku sťažovateľov týkajúcu sa riadneho a spravodlivého zistenia primeranej ceny diela prostredníctvom znaleckého posudku, pričom takýto nedostatok je možné považovať za prejav arbitrárnosti.

9. Zo strany krajského súdu došlo k nesprávnej aplikácii právneho predpisu (Občianskeho zákonníka), ako aj k ústavne neakceptovateľnému hodnoteniu dôkazu, konkrétne rukou spísaného dokumentu – poznámok s názvom „[REDAKOVANÉ]“ (č. l. 71 spisu), ktorý neobsahuje vyjadrenie dohody o náležitostiach zmluvy o dielo, neobsahuje označenie priamej súvislosti s daným sporom ako ani podpisy zmluvných strán. Krajský súd mu však v napádanom rozsudku pripísal dôkaznú silu zásadného významu. Uvedeným postupom krajského došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces nielen v zmysle § 420 písm. f) CSP, ale aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovatelia viacnásobne prizvukujú, že krajský súd dospel na základe totožných dôkazov, ktoré mal k dispozícii v dovtedajšom konaní, k diametrálne odlišnému vyhodnoteniu rovnakých dôkazov.

10. Podľa názoru sťažovateľov bola založená prípustnosť dovolania, a to práve z dôvodu, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Sťažovatelia považujú za preukázané, že postupom krajského súdu, ako aj súdu dovolacieho boli na svojich právach poškodení. Postupom týchto súdov im bolo odňaté právo na spravodlivý proces, ktoré v sebe nepochybne zahŕňa aj možnosť predložiť svoje dôkazné návrhy a ich akceptovanie z dôvodu ich dôležitosti pre rozhodnutie v danej veci.

11. Sťažovatelia navrhli aj odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu s odkazom na možnosť exekúcie.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Účelom predbežného prerokovania je predovšetkým posúdenie splnenia procesných podmienok nevyhnutných pre meritórne rozhodnutie o ústavnej sťažnosti, ako aj eliminácia zjavne neopodstatnených ústavných sťažností z ďalšieho procesného postupu ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

13. Ústavný súd v prvom rade podotýka, že sťažovatelia k ústavnej sťažnosti nepriložili kópiu napadnutého rozsudku krajského súdu, tak ako to vyžaduje § 123 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Uvedený nedostatok však ústavný súd neodstraňoval výzvou podľa § 56 ods. 3 zákon o ústavnom súde, keďže podstatný obsah rozsudku krajského súdu bolo možné identifikovať z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

IV.1. K rozsudku krajského súdu:

14. Prvou námietkou, ktorú sťažovatelia voči rozsudku krajského súdu v ústavnej sťažnosti vzniesli, je jeho nedostatočné odôvodnenie. Podľa ich názoru krajský súd nereagoval na zásadnú a relevantnú námietku sťažovateľov týkajúcu sa riadneho a spravodlivého zistenia primeranej ceny diela prostredníctvom znaleckého posudku, pričom takýto nedostatok je možné považovať za prejav arbitrárnosti.

15. K tomu ústavný súd uvádza, že § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým

v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegationis iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti; uznesenie najvyššieho súdu č. k. 6/Cdo/155/2017 z 25. októbra 2017).

16. Porušenia práva na spravodlivý súdny proces, od ktorého sa odvíja prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, sa teda súd môže dopustiť aj tým spôsobom, že poruší právo strany sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Napadnutý rozsudok krajského súdu je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a pokiaľ je dôvodom ústavnej sťažnosti nenáležité odôvodnenie rozsudku krajského súdu, je zrejmé, že sťažovateľ sa mohol ochrany svojich práv domáhať prostredníctvom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľ dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal a identickú námietku, obsahovo spočívajúcu v kritike kvality odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ňom aj predniesol. Najvyšší súd sa s ňou meritórne vysporiadal. Ústavný súd preto nemá právomoc preskúmať rozsudok krajského súdu z pohľadu kvality jeho odôvodnenia, keďže ho už preskúmal na základe dovolania sťažovateľov najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu ich základným právam. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

17. S rovnakým záverom ústavný súd posúdil aj kritiku sťažovateľov o diametrálne odlišnom vyhodnotení identických dôkazov krajským súdom. Pokiaľ tým sťažovatelia zamýšľali podrobiť kritike absenciu zopakovania či doplnenie dokazovania spojeného s náležitým priestorom pre využitie ich procesných práv, mohli sa s touto argumentáciou obrátiť v dovolaní na najvyšší súd. To aj urobili a najvyšší súd ich námietku meritórne prejednal, hoci s negatívnym výsledkom. I v tejto časti preto ústavný súd nemá podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde právomoc na prejednanie a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti.

18. Sťažovatelia ďalej krajskému súdu vytýkajú nesprávnu aplikáciu Občianskeho zákonníka, nekonkretizujú však, ktoré ustanovenie kódexu bolo nesprávne aplikované. Možno sa len domnievať, že ide o pravidlá vymedzujúce spôsob určenia ceny diela. Spor medzi žalobcom a sťažovateľmi sa totiž odvíjal od toho, či cena za dielo bola určená rozpočtom, odhadom, resp. či jej výška vôbec bola dojednaná. Krajský súd napokon v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že žalobca dostatočne preukázal určenie ceny predbežným rozpočtom. Podstata sporu má teda primárne skutkovú, nie právnu povahu. Právne posúdenie zohrávalo až sekundárnu rolu, a to na základe skutkového ustálenia obsahu ústne uzavretej zmluvy o dielo a na ňu nadväzujúcich vzájomných hmotnoprávných úkonov sporových strán. Právne posúdenie predmetnej veci preto nevyvoláva ústavnoprávne otázky, čo sa v konečnom dôsledku prejavuje aj v tom, že v odôvodnení ústavnej sťažnosti chýba koncentrovaná argumentácia, z ktorej by vyplývala spornosť právnej roviny súdnej kauzy. Preto je táto námietka nedôvodná.

19. Neakceptovanie návrhu sťažovateľov znalecky dokazovať primeranú cenu je logickým dôsledkom skutkového záveru okresného súdu i krajského súdu, podľa ktorého bola výška ceny diela určená rozpočtom. Neprichádzala preto do úvahy aplikácia § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho sa nariadenie znaleckého dokazovania stalo nadbytočným. I táto námietka je nedôvodná.

20. Napokon sťažovatelia kritizujú krajský súd za to, že konkrétnemu dôkazu označenému ako „[REDAKOVANÉ]“ (meno žalobcu, pozn.) pripísal dôkaznú silu zásadného významu. Podľa okresného súdu išlo o vlastnoručne vyhotovený list sťažovateľa 1, z ktorého vyplývalo, že samotný sťažovateľ 1 vychádzal z celkovej ceny diela 24 195 eur (nie 20 000 eur, ako tvrdili sťažovatelia), že už k 30. augustu 2010 bola cena diela splatená v rozsahu 16 600 eur (nie 13 000 eur, ako to tvrdili sťažovatelia), že sťažovatelia boli už 30. augusta 2010 (teda nie až v októbri, ako to tvrdili sťažovatelia) oboznámení o cene za dielo v sume 24 195 eur, ako aj to, že sťažovatelia akceptovali konečný rozpočet doručený im žalobcom 13. augusta 2010, teda deň po ukončení diela.

21. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

22. Záver konajúceho všeobecného súdu o (väčšej) hodnovernosti niektorého z dôkazov, ktorý v prejednávanom prípade primerane vysvetlí, je prirodzeným výsledkom procesu voľného hodnotenia dôkazov a sám osebe neindikuje možnosť vysloviť porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie len z dôvodu, že sťažovateľ sa domnieva, že niektoré dôkazy mali byť hodnotené rozdielne. Ústavnému súdu zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie a iné), resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, keďže takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základné zásady ústnosti a bezprostrednosti súdneho konania (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012).

23. Pokiaľ všeobecné súdy rešpektujú ústavné garancie obsiahnuté najmä v čl. 46 až čl. 50 ústavy, ústavný súd v zásade nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov realizované všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011, III. ÚS 230/2012, III. ÚS 373/2015).

24. Ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti zistil, že okresný súd označený dôkaz hodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach s inými vykonanými dôkazmi (žalobcom vyhotovený „konečný súpis materiálov a prác na sadových úpravách“ s celkovou cenou 23 527,25 eur, ako aj text na obálke, ktorú žalobcovi osobne doručil 30. augusta 2010 sťažovateľ 1), pričom dospel k záveru o účelovosti tvrdení sťažovateľov, a teda znížení ich vierohodnosti, a zároveň aj ku skutkovému záveru o dojednaní výšky ceny predbežným rozpočtom. S uvedeným hodnotením sa krajský súd v napadnutom rozsudku stotožnil a ústavný súd vzhľadom na dostatočné logické a vzájomné súvislosti dôkazov rešpektujúce odôvodnenie rozsudku okresného súdu a nadväzne i krajského súdu nemá dôvod spochybňovať.

25. Z uvedených dôvodov ústavný súd námietky sťažovateľa uvedené v bodoch 18 – 23 vyhodnotil ako nedôvodné a nespôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. V tejto časti je preto ústavná sťažnosť sťažovateľov zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.2. K uzneseniu najvyššieho súdu:

26. Sťažovatelia vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu vyjadrujú presvedčenie o prípustnosti ich dovolania. Bližšie však nekonkretizujú, v čom tomuto ich názoru oponoval najvyšší súd. Ten síce o dovolaní rozhodol odmietavým, teda procesne formulovaným výrokom, z odôvodnenia jeho uznesenia však vyplýva, že sa dvoma dovolacími námietkami (nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, odklon krajského súdu od skutkového stavu zisteného na prvej inštancii bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania) vecne zaoberal. Popísaný výsledok zodpovedá konceptu dovolania založeného na § 420 písm. f) CSP, keďže v uvedenom ustanovení splýva dôvod prípustnosti dovolania i spôsobilý dovolací dôvod. Procesne ladený výrok uznesenia o dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP preto bez ďalšieho neznamená rýdzo procesné vybavenie dovolania.

27. Sťažovatelia však v bode 29 odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý je koncentrovaný aj na rozhodovanie najvyššieho súdu, kritizujú odopretie možnosti predložiť dôkazné návrhy. Z ostatných častí ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia usilovali o nariadenie znaleckého dokazovania na účel následnej aplikácie § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka (určenie primeranej ceny za dielo v prípade absencie dojednania jej výšky). K tomu však najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu správne odkázal na ustálený prístup k výhradám skutkovej povahy v dovolaní. Podľa neho nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nemožno subsumovať pod vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Ústavný súd v okolnostiach predmetnej veci nevidí dôvod na zásah do uvedeného postoja najvyššieho súdu, a to predovšetkým s ohľadom na vlastné závery prezentované v bode 18 tohto uznesenia, z ktorých plynie ústavná udržateľnosť záveru o nadbytočnosti prípadného znaleckého dokazovania.

28. Pokiaľ ide o záver najvyššieho súdu k dovolacej námietke kritizujúcej nezopakovanie ani nedoplnenie dokazovania krajským súdom, ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ odlišnosť vyhodnotenia dokazovania vsadil do vzťahu v poradí prvého a v poradí druhého rozsudku krajského súdu. Procesná metodológia opakovania či dopĺňania dokazovania je však v skutočnosti založená na vzťahu rozsudku prvej inštancie a rozsudku druhej inštancie. Ak skúmame vzťah rozsudku okresného súdu z 11. októbra 2013 a rozsudku krajského súdu z 27. septembra 2018, potom k žiadnej zmene vo vyhodnotením dôkazov nedošlo. Naopak, krajský súd sa so skutkovým vyhodnotením veci okresným súdom stotožnil. Na túto črtu prejednávanej veci najvyšší súd správne poukázal v bode 22 odôvodnenia svojho napadnutého uznesenia (citované v bode 7 tohto uznesenia ústavného súdu). Jeho postoj je plne ústavne akceptovateľný, pretože požiadavka opakovať alebo doplniť dokazovanie pri odlišnom skutkovom vyhodnotení veci odvolacím súdom je diktovaná nutnosťou garantovať sporovej strane využitie procesných práv, ktorými sa jej vytvorí priestor na ovplyvnenie výsledku dokazovania. Vo veci sťažovateľov im však tento priestor poskytnutý bol, a to v konaní na prvej inštancii. Keďže sa krajský súd s výsledkami dokazovania v napadnutom rozsudku stotožnil, nebol dôvod dokazovanie opakovať ani dopĺňať.

29. V rozsahu sťažovateľmi tvrdeného porušenia ich označených práv uznesením najvyššieho súdu je tak ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo význam rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov prednesených v sťažnostnom petite, ako aj o ich návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júla 2022

Peter Straka
predseda senátu